

Worxpace'i liikuvtöökoda pälvis veokinäitusel Rootsisis tähelepanu

Eksivad need, kes arvavad, et Eestis tegeldakse sõidukite ehitamisega vaid suuremates keskustes. Ilmekaks kinnituseks vastupidisele võib pidada üht pilkupüüdvalt korralikul tasemel teostatud spetsiifilist transpordivahendit, mida laiem publik võis näha ka äsja toimunud Tartu Motoshow'l.

Jutt käib Roosna-Allikul asuvas, toote kaubamärki WORXPACE omavas Veoki Pealisehituse OÜ-s valmistatud liikuvast rasketehnika hooldetöökojast. Mainitud ettevõttes on küll loodud vaid veovahendi pealisehitist, kuid see ei kahanda saavutuse väärtust – seda enam, et pealisehitist sulandub baasautoks oleva IVECO Daily'ga nagu valatult. 1990-ndail asutatud firma on kohandanud tootmiseks tegevuse lõpetanud majandi endise töökojahoone ja tegelnud seal väga erinevat tüüpi furgoonide valmistamise, sõidukite ümberehituse ja remondiga. Kõik tootmiseks vajalikud *sandwich*-paneelid valmistatakse vaakumliimimise teel ettevõttes kohapeal.

Firma juhtidel hakkas aastatega kinnistuma arusaam, et edasiminek ja tootmise uuele tasemele upitamine ilma kitsama spetsialiseerumiseta ei ole mõeldav – kuid millele? Osajuhingu juht ja omanik Peep Nork: „Hakkasime tajuma oma tegevuses teatud seisakut, mis sundis nii põhja poole jäävates maades, kui muudel „võimalikel turgudel“ tähelepanelikult ringi vaatama. Paljusid näitusi külastades, kuid ka varasemate isiklike kontaktide läbi tekkis tihedam suhtlus mitme rasketehnikat müüva ja teenindava ettevõttega Soomes ja Skandinaavias, mis aitas meil mõista nende töö spetsiifikat karmides oludes ning tehnika suhtes kehtivaid ootusi. Sel teel, tänu uutele sidemetele, õnnestus hankida ka esimene tellimus väljastpoolt Eestit.“ Soome firmale Rotator valmistatud töökoda paigaldati samuti IVECO Daily šassiile, kuid kraanat asendas sellel 1-tonnise tõstejõuga tagaluuktõstuk. Peep Nork selgitab: „Esimese ratastel töökoja ehitamine kulges pidevas dialoogis tellijaga, andes meile

WORXPACE'i WRX-003 rahvusvahelisel veokinäitusel Jönköpingis.

hindamatuid teadmisi ja kogemusi. Rotatoril töötab Soomes ligikaudu 30 hooldetöökoda, mis kõik on sisustatud standardse kaubiku kaubaruumi. Nende peamiseks puudusteks on aga ruuminappus ja vähene soojapidavus – sageli tuleb objektile liikumiseks läbida arktilises pakases sadu kilomeetreid. Kogu inventar peab olema paigutatud ja kinnitatud äärmiselt ratsionaalselt, sest kõik tööks vajalik peab olema kaasas. Õlide vahetus, milleta ei möödu pea ainsatki hooldust, on aga raskendatud, sest madalal temperatuuril õlid hargnevad. Nende soojendamise teel taas pumbatavaks muutmine nõuab aga rohkesti aega ja energiat. Et hooldatavate-remonditavate masinate komponendid võivad olla väga suuremõtmelised ja rasked, - siis tuleb tihti ette olukordi, kus neid kaubikusse mahutada ei õnnestu ja vajatakse täiendavat transporti.“ Paksu, 50-mm polüstüreenist soojustuskihiga ja seestpoolt veekindla vineeriga kaetud sandwich-paneelidest furgoon võimaldas nendest puudustest vabaneda ning kinnitas oma eeliseid antud valdkonnas kasutamiseks. Vineer lihtsustab katematerjalina märgatavalt erineva inventari kinnitamist. Paneelide põhimaterjaliks olev polüpropüleenkärp annab furgoonile piisavalt tugevust ja jäikust, nõudes konstruktsioonile kaalu lisavate terastugevduste kasutamist vaid vähesel määral. Enne antud loole põhjust andnud sõidukit väljus 2017. aastal Worxpace'i värvast veel teinegi, Komatsu ehitusmasinaid hooldava AS-i Baltem Riia filiaalis kasutatav ratastel töökoda.

Viimane, piltidel olev Worxpace on loodud konkreetse tellimusega, ajendatuna valmistaja vajadusest ja soovist osaleda ning tõmmata tähelepanu selle aasta augustis toimunud rahvusvahelisel veokinäitusel *Lastbil 2018* Kesk-Rootsis, Jönköpingis. Et eelneva kahe liikuvtöökoja puhul on tagasiside IVECO Daily sobivuse ja šassii vastupidavuse kohta olnud vaid positiivne, jääd samatüübilise baasauto juurde ka nüüd. Peep Nork: „Kuna kvalitatiivne eesmärk oli kõrge, siis varuti ettevalmistuseks ja võimalikult hea lahenduse leidmiseks tavalisest enam aega ning kaasati insenere ja disainereid ka väljastpoolt ettevõtet. Tellitud sõi-

dukite puhul kipub aega sageli väheks jääma.“ Disaini ja funktsionaalsuse valdkonda vedas Mihkel Güsson tööstusliku projekteerimisega tegelevast firmast Ten Twelve OÜ, konstruktsiooni puudutava valdkonna ja töökorraldusega oli seotud peamiselt Worxpace'i tootmisjuht Peep Kristal. Mihkel Güsson kinnitas, et kogu protsessi vältel oli tähelepanu keskmes funktsionaalsus: «Et töökoja pardal olevate seadmete ja inventari paigutusvariandid oleksid kasutamiseks võimalikult ergonoomilised, selleks tegime koostööd mitme liikuvtöökojaga tehnohooldust tegeva meeskonnaga nii Eestis, kui väljaspool – jälgides ja analüüsid tehnikute liikumisi tööolukorras. Kui meie inventari valik ning töökoja ruumi- jm lahendused on õnnestunud, – võimaldades tulevastel kasutajatel töötada ratsionaalselt – siis on selleni jõutud läbi kollektiivsete pingutuste, mida on saatnud kestvad diskussioonid ning paljude erinevate arvamuste kuuldavõtmine.»

Kuna töökoda kavandades ja ehitades on silmas peetud eelkõige karmi kliimaga Põhja- maid, siis tuli ettevõtte juhi Peep Norgi kinnitusele ka peamised sisustuselemendid, inventar ja mehhanismid tellida firmadelt, kelle nimi neis maades tundub ja kelle toodangut usaldatakse. Auto komplekti kuuluvad näiteks 1,3 tm tõstevõime, kaugjuhtimise ja vintsiga HIAB'i hüdrotõstuk, suruõhukompressor firmalt Ingersoll Rand, võimas 3 x 380 V 7,2 kW keevitusgeneraator, Kamasa Toolsi eluaegse garantiiga käsitööriistad, Saksamaal toodetud 8-aastase garantiiga ALUCA alumiiniumriiulid ning tööpinnad jpm.

Tõstukiga seoses väärneb märkimist, et transpordiasendis paikneb see ilmastikumõjude eest kaitstult töökoja furgoonis. Veoki raamile kinnituv liugplatvorm, millele tõstuk kinnitatud on, liigub välja ning toetatakse vaid tööolukorras. Nii tööriistakärudele, kui muule inventarile pääseb vajadusel ligi ka läbi külgeinas olevate allalastavate luukide. Tõstetava luugi kaudu avaneb juurdepääs ka furgooni siseruumist eraldatud eraldi köetavale sektsioonile, kus paiknevad mahutid erinevate õlide tarbeks. Sama sektsiooni seinale on kinnitatud ka rull-tüüpi pikendusjuhtmed, suruõhu- ja õlivoolikud. Kui Worxpace'i sõiduki kasutaja töö iseloom seda nõuab, siis saab kabiini katva klaasplastist voolundi alusesse tühimiku paigaldada näiteks täiendava suruõhumahuti.

WORXPACE.PRO liikuv töökoda

• baassõiduk	IVECO Daily 70C 18
• mootori võimsus	132 kW / 180 hj
• registrimass	7000 kg
• teljevahe	5100 mm
• kohti meeskonnakabiinis	1 + 2 + 4
• furgooni ruumala	25,4 m ³
• furgooni mõõtmed	- pikkus 5,5 m
	- laius 2,2 m
	- kõrgus 2,1 m

Küsimusele, kui palju kasulikku kandevõimet pärast kogu vajaliku inventari pealelaadimist üle jääb, on valmistajail keeruline vastata. Sõltub see ju konkreetse tellija soovitud komplektatsioonist. Piltidelt nähtuva komplektatsiooniga on antud demosõiduki kandevõime varu – mis näiteks vajadusel mõnd raskemat komponenti transportida võimaldaks – 1100 kg. Varustuseta on furgoonveoki kandevõime 2400 kg. Samas on Norgi kinnitusel tühimassi vähendamiseks olemas väike reserv, mis peitub vaheraami ja mõne muu konstruktsioonielemendi materjali asendamises.

Augustis toimunud rahvusvahelisel veokinäitusel Rootsis huvilisi jagus. Pole võimatu, et on lootust uutele tellimustelegi.

Koostas Juhan Kunts. Fotod: WORXPACE

POOLHAAGISTE RENT

SCHMITZ

- TIR-poolhaagised
- konteinerhaagised
- kardinhaagised
- külmikhaagised

EURO IV, 3x SAF ketaspidur, 2x tõstetav sild, alusekast, avatav katus, postiaugud koos postidega, alumiinium täisüksed

